

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЛІЗИНГОВИМИ ОПЕРАЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА

Формування ефективної системи управління лізинговими операціями є одним із ключових завдань сучасного підприємства, оскільки лізинг виступає гнучким інструментом фінансування інвестиційної діяльності. В умовах ринкової економіки та високої конкуренції швидке оновлення основних фондів є необхідною умовою для підвищення конкурентоспроможності. Незважаючи на значний потенціал, управління лізингом часто ускладнюється недостатньою якістю економічної оцінки операцій та складністю їх обліку, особливо після впровадження Міжнародного стандарту фінансової звітності (МСФЗ) 16. Саме тому від якості управління лізинговими операціями залежать інвестиційна привабливість, фінансові результати та стійкість підприємства [4].

Система управління лізинговими операціями підприємства — це цілісна сукупність методів, принципів та організаційних заходів, спрямованих на планування, оцінку, облік, контроль та аналіз лізингових договорів з метою оптимізації структури активів і джерел фінансування [1]. Ефективно побудована система управління лізингом дозволяє забезпечити раціональне використання фінансових ресурсів та підвищити інвестиційну активність. Вона сприяє узгодженню інтересів підприємства зі стратегічними цілями оновлення основних засобів [1; 3].

Ключові завдання управління включають: оцінку економічної ефективності лізингу порівняно з альтернативними джерелами фінансування (кредит, купівля); формування раціональної лізингової стратегії, узгодженої з фінансовим та інвестиційним планом підприємства; мінімізацію фінансових та операційних ризиків лізингових проектів [5].

На нашу думку, вітчизняним підприємствам слід поступово відмовлятися від застарілих підходів і переходити до сучасних, більш гнучких та результативних методів управління лізингом. Ефективна система управління сьогодні має базуватися на гармонійному поєднанні фінансового аналізу та здатності компанії швидко адаптуватися до змінних умов регулювання (наприклад, МСФЗ) [1; 5].

Основними напрямками удосконалення є: розробка внутрішньої методики комплексної оцінки лізингових проектів, яка повинна включати не лише кількісні показники (NPV, IRR), але й якісні критерії, такі як вплив на податкову базу та гнучкість управління активами; впровадження інформаційних технологій в облік через використання сучасних ERP-систем для автоматизованого обліку та контролю лізингових платежів, а також відображення активу на балансі згідно з МСФЗ 16; оптимізація взаємодії з лізинговими компаніями та розробка типових (але гнучких) умов договорів, що забезпечують максимальний захист фінансових інтересів лізингоодержувача [4; 5].

Таким чином, система управління лізинговими операціями підприємства є ключовим елементом ефективного інвестиційного функціонування, оскільки забезпечує оптимальне фінансування оновлення основних фондів. Вона включає планування, оцінку та контроль лізингових договорів, що дозволяє досягати стратегічних цілей підприємства. Сучасні підходи до управління враховують зміни у стандартах фінансової звітності та необхідність інтеграції аналітичних інструментів. Ефективна система підвищує фінансову стійкість, стимулює оновлення матеріально-технічної бази та формує конкурентні переваги організації [2; 5].

Список використаних джерел

1. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Ніка-Центр, 2021. 720 с.
2. Кочеткова Г. С. Лізинг як ефективний інструмент інвестиційної діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2023. № 51. С. 177-183.
3. Круш П. В., Покотило В. І. Управління фінансовою діяльністю підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 320 с.
4. Олійник Р. А. Особливості обліку лізингових операцій відповідно до МСФЗ 16. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. № 79. С. 136-141.
5. Хома В. А., Захарчук Л. І. Економічна ефективність лізингових операцій в системі управління підприємством. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. Вип. 34. С. 131-135.